

Olsztyn, 18 grudnia 2017 r.

PS-VI.431.1.37.2017.SM

*Pani
Klaudia Rzepczyńska
Kierownik
Działu Pomocy Instytucjonalnej
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Nidzicy
Koordynator Świetlicy Środowiskowej w Łynie*

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko – Mazurskiego nr FK-VI.0030.1067.2017 z dnia 10 listopada 2017 roku /akta kontroli str. 1/ zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Stella Maścianica – główny specjalista, kierująca zespołem,
 2. Agnieszka Pastuła – główny specjalista,
- przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Świetlicy Środowiskowej w Łynie 25 B, 13 – 100 Nidzica.

Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 15 listopada 2017 r. i zakończono w dniu 17 listopada 2017 r. Przedmiotem kontroli była ocena działalności placówki wsparcia dziennego w zakresie realizacji zadań ustawowych oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2017, poz. 697 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. placówka/światlica/kontrolowana jednostka – co oznacza: Świetlicę Środowiskową w Łynie 25 B, 13 – 100 Nidzica,
2. kierownik – co oznacza: Kierownika Działu Pomocy Instytucjonalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy, panią Klaudię Rzepczyńską, koordynującą pracę Świetlicy Środowiskowej w Łynie 25 B, 13 – 100 Nidzica,
3. wychowawca – co oznacza: wychowawcę zatrudnionego w Świetlicy Środowiskowej w Łynie 25 B, 13 – 100 Nidzica,
4. regulamin placówki/regulamin – Regulamin Świetlicy Środowiskowej w Łynie 25 B, 13 – 100 Nidzica,
5. MOPS w Nidzicy/Ośrodek – co oznacza: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy, ul. Kolejowa 5, 13 – 100 Nidzica.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia jej zakończenia, fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze kontroli prowadzonym przez MOPS w Nidzicy. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Klaudii Rzepczyńskiej – Kierownika Działu Pomocy Instytucjonalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy, upoważnionej przez panią Danutę Kamińską – Dyrektora MOPS w Nidzicy do składania wyjaśnień w trakcie kontroli oraz przygotowywania niezbędnych informacji, wykazów

i oświadczeń /akta kontroli str. 3/. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w placówce dokumentacji, informacje i wyjaśnienia przekazane przez kierownika oraz rozmowy przeprowadzone z dziećmi.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

I. Zasady działania i organizacja placówki

Kontrolowana jednostka jest placówką wsparcia dziennego prowadzoną w formie opiekuńczej przez Gminę Nidzica. Świetlica funkcjonuje w strukturach MOPS w Nidzicy i jest komórką organizacyjną Działu Pomocy Instytucjonalnej.

Działalność placówki określa Regulamin Świetlicy Środowiskowej w Łynie przyjęty Zarządzeniem Nr 4/2011 Dyrektora MOPS w Nidzicy z dnia 7 lutego 2011 r., zmieniony Zarządzeniami: Nr 30/2016 z dnia 9 czerwca 2016 r., Nr 36/2017 z dnia 18 września 2017 r. i Nr 37/2017 z dnia 19 października 2017 r. /akta kontroli str. 5-36/. Analiza regulaminu świetlicy wykazała, iż w dokumencie tym nie wskazano formy, w jakiej jest prowadzona. W wyjaśnieniach kierownik poinformowała, że wszystkie świetlice środowiskowe prowadzone przez Gminę Nidzica są placówkami wsparcia dziennego prowadzonymi w formie opiekuńczej. Kontrolujący w formie instruktażu nauczyli kierownika, aby przy najbliższych pracach nad regulaminem dokonać stosownego wpisu w powyższym zakresie.

Celem działania kontrolowanej jednostki jest w szczególności: zapewnienie opieki dzieciom z rodzin zamieszkujących na terenie gminy Nidzica oraz udzielanie im pomocy w wyrównywaniu szans rozwojowych, rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień, tworzenie warunków do nauki własnej i udzielanie pomocy w nauce, łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie, prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, eliminowanie zaburzeń zachowania.

Organizację działalności świetlicy określa Rozdział III regulaminu, zgodnie z którym placówka czynna jest cały rok kalendarzowy w godzinach dostosowanych do potrzeb dzieci, minimum 3 – 4 godziny dziennie, z wyjątkiem: świąt i dni wolnych od pracy, wyjazdów dzieci na zorganizowany wypoczynek letni i zimowy oraz w czasie przeprowadzania niezbędnych prac remontowych i porządkowych. W zależności od potrzeb świetlica działa również w soboty.

Zgodnie z § 3 ust 4 regulaminu kontrolowana jednostka przeznaczona jest dla 15 wychowanków, jednakże w przypadku większej ilości chętnych, zajęcia mogą odbywać się w podziale na grupy z uwzględnieniem wieku dzieci.

Zgodnie z regulaminem wychowankowie przyjmowani są do świetlicy bez skierowania, a za organizację przyjęcia do świetlicy odpowiedzialny jest kierownik.

Z wyjaśnień kierownika wynika, że pobyt dziecka w placówce jest nieodpłatny i dobrowolny, chyba że skierowane zostanie do niej przez sąd – w okresie poddanym kontroli nie było takiego przypadku.

W toku kontroli kierownik poinformował kontrolujących, że do świetlicy dzieci przyjmowane są na prośbę rodziców i z inicjatywy własnej. Dzieci uczęszczające do placówki zamieszkują w Łynie bądź w pobliskiej wsi.

II. Zatrudnienie i kwalifikacje

Na podstawie przeprowadzonej analizy dokumentacji osobowej pracowników ustalono, że kierownik posiada kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w art. 25 ust 2 ustawy

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zespół inspektorów stwierdził, że [REDAKTOWANE], zatrudniony na stanowisku wychowawcy podejmując pracę w kontrolowanej jednostce nie posiadał kwalifikacji do zajmowania tego stanowiska określonych w art. 26 ustawy. [REDAKTOWANE] zatrudniony jest na stanowisku wychowawcy od [REDAKTOWANE] i w momencie podjęcia zatrudnienia w świetlicy był w trakcie 5 – letnich studiów magisterskich [REDAKTOWANE] oraz nie posiadał żadnego stażu pracy z dziećmi lub rodziną. Kwalifikacje do zajmowania stanowiska wychowawcy uzyskał z chwilą [REDAKTOWANE] /akta kontroli str. 37-58/.

Kierownik w pisemnych wyjaśnieniach poinformowała, że „zatrudnienie [REDAKTOWANE] na stanowisku wychowawcy w świetlicy środowiskowej w Łynie było podyktowane względami organizacyjno – kadrowymi. W tamtej chwili na lokalnym rynku pracy brak było osób spełniających kryteria do zatrudnienia na stanowisku „wychowawcy” (...) Na podjęcie decyzji o zatrudnieniu przez Dyrektora MOPS miały wpływ prośby rodziców i środowiska lokalnego o jak najszybsze otwarcie świetlicy dla dzieci. [REDAKTOWANE] (...)” /akta kontroli str. 59-62/.

Przyczyną powstania nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja przepisów przez dyrektora MOPS w zakresie kwalifikacji jakie powinna spełniać osoba zatrudniona na stanowisku wychowawcy świetlicy. Skutkiem nieprawidłowości było powierzenie opieki nad dziećmi w świetlicy osobie nie posiadającej właściwego przygotowania i kompetencji do pracy z dziećmi.

III. Dokumentacja

Zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzaj dokumentacji dziecka prowadzonej w świetlicy został określony w regulaminie.

Wychowawca sporządza na każdy rok szkolny oraz wakacje plan pracy świetlicy, w których określa tematy zajęć i terminy ich realizacji oraz metody, formy pracy i cele, które dzięki nim mają zostać osiągnięte. Na podstawie przeprowadzonej analizy kontrolujący stwierdzili, że plany pracy były z roku na rok powielane – zakładane tematy zajęć oraz metody, formy i cel pracy były identyczne, zmieniane były jedynie zakładane terminy ich realizacji. Ponadto na podstawie analizy planów pracy oraz dziennika zajęć stwierdzono, że zajęcia nie były realizowane zgodnie z przyjętym planem /akta kontroli str. 63-104/. Kontrolujący udzielili kierownikowi instruktażu, że zajęcia winny być realizowane zgodnie z przyjętym planem działań, co umożliwi efektywną organizację pracy opiekuńczej.

Na zakończenie każdego roku sporządzane jest sprawozdanie z działalności świetlicy.

Analiza prowadzonej w kontrolowanej jednostce dokumentacji, w tym indywidualnej dziesięciu wychowanków, wykazała, iż w okresie objętym kontrolą w placówce prowadzona była następująca dokumentacja:

- dokument p.n. „karta zgłoszenia dziecka” – obowiązuje od 09.06.2016 r. – wypełniany przez rodzica bądź opiekuna dziecka, na którego podstawie odbywa się przyjęcie dziecka do placówki (do 08.06.2016 r. funkcjonował pod nazwą „oświadczenie”),
- diagnoza dziecka – zawierająca podstawowe informacje o rodzinie wychowanka uczęszczającego do świetlicy, ocenę jego rozwoju i funkcjonowania (w sferze społecznej, emocjonalnej, zadaniowej i nauki szkolnej), kierunki pracy z dzieckiem, indywidualny plan pracy z dzieckiem i jego rodziną,
- dziennik zajęć – osobno na każdy rok szkolny, zawierający wykaz uczęszczających na zajęcia dzieci wraz z ich podstawowymi danymi (data urodzenia, pesel i adres zamieszkania, telefon kontaktowy do rodziców bądź opiekunów), wykaz obecności i nieobecności dziecka na zajęciach, tematy przeprowadzonych zajęć wraz

z podaniem liczby osób w nich uczestniczących. W toku kontroli zespół inspektorów stwierdził brak dziennika zajęć za okres od 01.01.2016 r. do 31.08.2016 r. Kierownik udzielił pisemnego wyjaśnienia, że „wychowawca [REDAKTOWANE] poinformował, że dziennik został oddany Kierownikowi do archiwizacji. Po przejrzeniu dokumentów znajdujących się w Archiwum nie znaleziono dziennika zajęć z tego okresu (...)”. /akta kontroli str. 106-108/.

Przyczyną powstania nieprawidłowości jest nierzetelne prowadzenie dokumentacji przez wychowawcę oraz niedostateczny nadzór kierownika nad jego pracą w tym zakresie. Skutkiem powyższej nieprawidłowości jest brak wiedzy na temat przebiegu zajęć w świetlicy oraz frekwencji dzieci w nich uczestniczących w okresie od 01.01.2016 r. do 31.08.2016 r.

IV. Zadania realizowane przez placówkę wsparcia dziennego

1. Opieka i wychowanie

Jak wynika z przeprowadzonej analizy do świetlicy w dacie kontroli zapisanych było 14 dzieci. Kontrolowana jednostka działa od poniedziałku do piątku w godzinach 15.00 – 19.00, zaś w okresie wakacyjnym od 12.00 do 16.00.

Na podstawie przeprowadzonej analizy dokumentacji stwierdzono, że opieka nad dziećmi sprawowana była zawsze zgodnie z zasadą określoną w art. 28 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj. pod opieką jednego wychowawcy w tym samym czasie, przebywało nie więcej niż 15 dzieci. Kontrolowana jednostka nie zapewniała wychowankom w czasie zajęć wyżywienia, dzieci przynosiły własne posiłki bądź przygotowywały je z wychowawcą w ramach zajęć kulinarnych z przyniesionych z domu produktów.

Kontrolujący przeprowadzili rozmowy z dziećmi uczęszczającymi do placówki. Dzieci nie zgłosiły żadnych negatywnych uwag odnośnie zajęć w niej prowadzonych. Informowały, że chętnie spędzają czas w świetlicy, przychodzą na zajęcia z własnej woli, podobają im się zajęcia organizowane w świetlicy i lubią prowadzącego je wychowawcę.

2. Pomoc w nauce

Ustalono, iż pomoc w nauce udzielana była wszystkim potrzebującym tego dzieciom w formie: wsparcia w odrabianiu prac domowych i opanowaniu materiału szkolnego. Z informacji udzielonych przez kierownika wynika, że jeżeli wychowawca zgłosił potrzebę wsparcia go w zakresie udzielania dzieciom pomocy w nauce np. w przypadku języka obcego, zatrudnia się korepetytora.

3. Organizacja czasu wolnego, zabaw i zajęć sportowych oraz rozwój zainteresowań

Na podstawie informacji przekazanych przez kierownika oraz analizy dokumentacji ustalono, że placówka oferowała wychowankom różnorodne formy spędzania czasu wolnego.

W kontrolowanej jednostce odbywały się min. zajęcia sportowe – realizowane w budynku świetlicy i na pobliskim boisku szkolnym, zajęcia plastyczne, artystyczne i gry stolikowe. Dzieci w ramach zajęć uczyły się także prostych prac ogrodniczych takich jak sadzenie i pielęgnacja roślin.

Wychowankowie świetlicy uczestniczyli także w wyjazdach min. na basen, do kina, na koncert w Olsztynie, wakacyjny obóz pod namiotami w Orłowie oraz do innych świetlic

środowiskowych, gdzie uczestniczyły w międzyswiatlicowych turniejach: teatralnym, piłki nożnej, tenisa stołowego oraz wspólnych piknikach.

Organizowane były ponadto zajęcia kulinarne, podczas których dzieci uczyły się przygotowywania prostych posiłków oraz przybliżane były im zasady zdrowego żywienia.

W świetlicy corocznie organizowane były imprezy okolicznościowe związane z obchodami świąt oraz innych uroczystości min.: Bal Babci i Dziadka, Jasełka, Dzień Dziecka, Wigilia z mieszkańcami Łyny.

4. Działania podejmowane przez placówkę w ramach współpracy z rodzicami lub opiekunami dziecka i innymi podmiotami.

Z informacji uzyskanych od kierownika wynika, że wychowawca świetlicy kontakt z rodzicami bądź opiekunami dziecka ma przeważnie wówczas, gdy przyprawdają bądź odbierają je ze świetlicy. Z chwilą przyjęcia dziecka do placówki sporządzona zostaje diagnoza dziecka, także w oparciu o rozmowę z rodzicami bądź opiekunami dziecka, w której uwzględniana jest jego sytuacja rodzinna.

Ponadto rodzice angażują się w działalność świetlicy, poprzez udział w przygotowaniach do różnych wydarzeń, uczestnictwo w uroczystościach i zajęciach kulinarnych.

Wychowawca współpracuje ze środowiskiem lokalnym – sołtysem, proboszczem miejscowej parafii, mieszkańcami wsi. [REDAKTOWANE]

[REDAKTOWANE], w związku z czym wychowankowie biorą udział w różnych projektach realizowanych przez stowarzyszenie. Stowarzyszenie wspiera również działalność świetlicy. Dzieci wspólnie z wychowawcą uczestniczą w przygotowaniach do różnych uroczystości odbywających się we wsi.

Placówka współpracuje także z MOPS w Nidzicy oraz szkołami, do których uczęszczają wychowankowie.

V. Inne usługi świadczone przez placówkę oraz inne formy działalności prowadzone przez placówkę.

Pomieszczenia świetlicy dostępne są także dla pozostałych mieszkańców Łyny – min. mieszkańcy korzystają ze sprzętów siłowni.

VI. Warunki lokalowe

Świetlica zlokalizowana jest w centralnej części wsi Łyna, w części budynku, w którym mieści się także sklep spożywczy. Świetlica dysponuje następującymi pomieszczeniami:

- dużą salą – odbywają się na niej zajęcia świetlicowe, w tym ruchowe, gry zespołowe,
- małą salą – na której znajduje się mini siłownia,
- kuchnię – wyposażoną w kuchenkę elektryczną, naczynia niezbędne do realizacji zajęć kulinarnych,
- łazienką z WC.

Pomieszczenia ogrzewane są piecem kaflowym i kominkiem. Placówka dysponowała materiałami niezbędnymi do realizacji pracy z dziećmi tj. materiałami plastycznymi, grammi planszowymi, zabawkami, książkami, sprzętem sportowym (piłki, stół do tenisa stołowego, stół do bilardu, piłkarzyki). Naprzeciwko świetlicy znajduje się szkolne boisko, z którego korzystają dzieci podczas zajęć świetlicowych. W budynku świetlicy swoją siedzibę ma także Łyńskie Centrum Rozwoju „AŁNA”.

W związku z faktem, iż placówka powstała przed 5 września 2015 roku, nie podlega ocenie pod kątem spełniania wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 roku w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego (Dz.U. 2015 poz. 1630).

Uwagi i wnioski:

Rekomenduje się, by plan pracy świetlicy opracowywany był indywidualnie na każdy rok szkolny i wakacje, co pozwoli na zapewnienie urozmaiconych zajęć opiekuńczych wychowankom świetlicy oraz kompleksową realizację regulaminowych zadań świetlicy. Zajęcia winny być realizowane zgodnie z przyjętym na dany okres planem.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie przez dyrektora oraz kierownika, jako osoby odpowiedzialne za ich powstanie, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Rzetelnie prowadzić i przechowywać dokumentację świetlicy. Wzmocnić nadzór kierownika w tym zakresie. **Termin realizacji – na bieżąco.**
2. Pracę z dziećmi powierzać wyłącznie osobom posiadającym kwalifikacje i spełniającym wymogi określone w art. 26 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. **Termin realizacji – na bieżąco.**

Jednocześnie informuję, że kontrolowanej jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2017, poz. 697 ze zm.).

GŁÓWNY SPECJALISTA
Pastuła
Agnieszka Pastuła

GŁÓWNY SPECJALISTA
Maścianica
Stella Maścianica

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Uziello
Witold Uziello

Z ur. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Kustrau
Joanna Janionka-Kustrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pani Danuta Kamińska – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy